

IEDA

INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ: Zajištění účasti
osob se zdravotním postižením na neformálním
vzdělávání dospělých

2020-1-HR01-KA204-077868

iedaproject.eu

Kurikulum pro vzdělávání v oblasti zavádění asistivních technologií ve vzdělávání dospělých

Úvod

Aby se lidé se zdravotním postižením mohli plně a rovnoprávně zapojit do vzdělávacího procesu, potřebují různé formy přizpůsobení. Jednou z těchto forem jsou asistivní technologie (AT), které zahrnují všechna technologická řešení určená k realizaci, podpoře nebo zlepšení soběstačnosti osoby s postižením. Ve formálním vzdělávání jsou AT zaváděny prostřednictvím organizovaných mechanismů v rámci vzdělávacího systému, zatímco v oblasti neprofesního vzdělávání neexistuje systematická podpora pro zavádění a uplatňování AT. Aby mohli poskytovatelé tohoto typu vzdělávání adekvátně integrovat osoby se zdravotním postižením do svých neprofesních programů, musí mít základní znalosti o AT.

Cílem tohoto učebního plánu je poskytnout systematický přehled asistenčních technologií s ohledem na typ postižení. Poskytne také přehled o možnostech nákupu a školení v oblasti AT. Nedílnou součástí osnovy je univerzální design, myšlenka, která podporuje vytváření technologií přístupných všem bez ohledu na (ne)existenci postižení.

Tento výukový program je určen především odborníkům v oblasti neformálního vzdělávání dospělých, kteří chtějí vyučovat osoby se zdravotním postižením, a organizacím poskytujícím neformální vzdělávání dospělých, které chtějí vytvářet a realizovat inkluzivní vzdělávací programy.

Učební plán zvyšuje kompetence odborníků v oblasti porozumění, hodnocení a zavádění asistivních technologií, ale také nepřímo posiluje kapacity organizací prostřednictvím předávání znalostí o mobilizaci vlastních a získávání externích zdrojů pro zajištění a zavádění AT. Obsah vzdělávacího programu může být užitečný i pro další odborníky, kteří při své profesní práci pracují s lidmi s postižením, jako jsou integrační odborníci, manažeři, odborníci na lidské zdroje atd.

Inovativnost vzdělávacího programu se odráží ve vhodnosti pro organizace a odborníky bez předchozích znalostí práce s osobami se zdravotním postižením. Jeho struktura a obsah jsou proto jednoduché, systematické a prakticky použitelné.

Učební plán se skládá z následujících modulů:

- Úvod do asistenčních technologií: Základní principy a příklady nástrojů asistivní technologie (4 hodiny)
- Asistivní technologie v kontextu vzdělávání: typy a implementace (6 hodin)
- Výběr správného nástroje asistivní technologie (4 hodiny)
- Vyhledávání a mobilizace zdrojů pro zavádění asistenčních technologií (2 hodiny)
- Univerzální design: principy a implementace v kontextu vzdělávání (5 hodin)
- Využití nových technologií pro podporu potřeb osob se zdravotním postižením (3 hodiny)

Úvod do asistenčních technologií: Základy, principy a příklady nástrojů asistivní technologie

---

Cíle učení

- Definice asistivní technologie (AT)
- Přehled AT pro uživatele se zdravotním postižením
- Jak AT funguje?
- Příklady z každodenní praxe
- Mýty o AT
- Význam přístupného prostředí (digitálního i fyzického světa)
- Několik klíčových tipů, jak vytvořit digitální přístupné prostředí
- Několik klíčových tipů, jak vytvořit přístupné prostředí

Výsledky učení

Na konci tohoto modulu budou žáci:

- schopni formulovat jasnou definici asistenčních technologií a vysvětlit jejich klíčovou roli při zvyšování kvality života a nezávislosti osob se zdravotním postižením.
- mít možnost získat schopnost rozpoznat a kategorizovat širokou škálu asistenčních technologií přizpůsobených specifickým potřebám osob s různými typy postižení.
- umět zkoumat a hodnotit řešení asistivních technologií, která využívají informační a komunikační technologie, včetně jejich funkcí a výhod.
- mít komplexní znalosti o řešeních asistivních technologií, která nejsou založena na informačních a komunikačních technologiích, včetně jejich funkcí a jejich vhodnosti pro různé kontexty postižení.
- schopni získat znalosti o základních principech a mechanismech, kterými asistenční technologie zlepšují přístupnost a podporují nezávislost osob se zdravotním postižením.
- seznámeni s praktickými příklady nástrojů asistivní technologie prostřednictvím praktických ukázek, což přispěje k hlubšímu pochopení jejich fungování a užitečnosti.
- schopni identifikovat a vyvrátit běžné mylné představy a mýty o asistenčních technologiích a podpořit tak informovanější a inkluzivnější pohled na věc.
- schopni rozpoznat význam zajištění přístupnosti v digitálním i fyzickém prostředí a pochopit roli, kterou při dosahování tohoto cíle hrají asistenční technologie.
- chápat důležitost vytváření přístupného prostředí, a to jak digitálně, tak fyzicky.

Asistivní technologie v kontextu vzdělávání: typy a implementace

---

Cíle učení

- Asistivní technologie ve vzdělávání
  - Přínosy a praktické využití AT v neformálním vzdělávání dospělých pro osoby se zdravotním postižením
  - Implementace asistivních technologií ve vzdělávání
  - Výhody asistenčních technologií pro studenty s různými vzdělávacími potřebami
- Příklady implementace AT

Výsledky učení

Na konci tohoto modulu budou studenti schopni

- definovat a chápat pojem asistivní technologie v kontextu vzdělávání.
- uznávají význam asistenčních technologií pro podporu studentů s různými vzdělávacími potřebami.
- identifikovat a kategorizovat různé typy asistenčních technologií.
- vyhodnotit vhodnost různých řešení asistivní technologie pro konkrétní vzdělávací potřeby.
- porozumět procesu zavádění asistenčních technologií ve vzdělávacím prostředí.
- uplatňovat osvědčené postupy pro integraci asistenčních technologií do výuky a učení.
- vytvořit inkluzivní a přístupné vzdělávací prostředí s využitím asistenčních technologií.
- vyhodnotit dopad asistenčních technologií na zapojení studentů a výsledky učení.

Výběr správného nástroje asistivní technologie

Cíle učení

- Vyhodnocení potřeb
- Získání/pořízení zařízení
- Poskytování potřebných úprav a přizpůsobení
- Zaškolení studenta v používání zařízení
- Školení pro odborníky
- Koordinace terapií, intervencí nebo služeb s asistenčními technologiemi.
- Údržba, opravy a výměna podle potřeby

Výsledky učení

Na konci tohoto modulu budou účastníci schopni

- pochopit důležitost výběru správného nástroje asistivní technologie pro osoby se zdravotním postižením.
- provádět komplexní hodnocení potřeb osob se zdravotním postižením v jejich obvyklém prostředí.
- identifikovat a pořídit vhodná asistenční technologická zařízení prostřednictvím nákupu, leasingu nebo jiných prostředků.
- přizpůsobit a upravit vybavení asistenčními technologiemi tak, aby vyhovovalo specifickým potřebám jednotlivců.
- poskytovat základní školení a technickou pomoc jednotlivcům a jejich rodinám při používání zařízení asistivní technologie.
- poskytovat odbornou přípravu a technickou pomoc odborníkům a poskytovatelům služeb, kteří se podílejí na hlavních životních funkcích osob se zdravotním postižením.
- koordinovat používání asistenčních technologických zařízení s jinými terapiemi, intervencemi nebo službami.
- chápat význam údržby, oprav a výměny zařízení asistivní technologie.

Vyhledávání a mobilizace zdrojů pro zavádění asistenčních technologií.

Cíle učení

- pochopit význam hledání a mobilizace zdrojů pro zavádění asistenčních technologií.
- Prozkoumejte národní a mezinárodní zdroje dostupné pro asistenční technologie.
- Sdílet osvědčené postupy z různých zemí a učit se z nich pro úspěšnou realizaci.
- Objevte řešení s otevřeným zdrojovým kódem a nízkonákladová řešení pro asistenční technologie.
- Zhodnoťte profesionální nástroje a služby poskytované společnostmi třetích stran.
- Vypracovat strategie pro účinnou mobilizaci zdrojů na podporu zavádění asistenčních technologií.

Výsledky učení

Na konci tohoto modulu budou žáci umět

- vyjádřit význam získávání zdrojů pro zajištění úspěšné implementace asistivní technologie, včetně jejího dopadu na přístupnost a použitelnost.
- pracovat s vnitrostátními a mezinárodními zdroji, které lze využít na podporu projektů asistivních technologií, včetně znalosti kritérií způsobilosti a postupů podávání žádostí.
- identifikovat a diskutovat o osvědčených postupech při zavádění asistivních technologií z různých světových kontextů, což jim umožní aplikovat příslušné poznatky na vlastní projekty.
- identifikovat, vyhodnotit a případně přizpůsobit nebo implementovat řešení asistivních technologií s otevřeným zdrojem a nízkými náklady, která odpovídají konkrétním potřebám a rozpočtovým omezením.
- posoudit vhodnost profesionálních nástrojů a služeb nabízených společnostmi třetích stran, přičemž bude brát v úvahu faktory, jako je nákladová efektivita, kompatibilita a uživatelská přívětivost pro projekty asistivních technologií.
- formulovat a provádět strategie mobilizace zdrojů, které mohou zahrnovat psaní návrhů na granty, rozvoj partnerství a plánování rozpočtu, aby zajistil úspěšnou realizaci projektů asistenčních technologií.

Univerzální design: principy a implementace v kontextu vzdělávání

Cíle učení

- Teorie univerzálního designu pro učení (UDL)
- Základní principy UDL
- Strategie a techniky UDL
- Implementace UDL ve vzdělávání dospělých

Výsledky učení

Na konci tohoto modulu budou studenti schopni

- porozumět teorii UDL a její použitelnosti pro uspokojování potřeb různých žáků.
- si uvědomit, že UDL podporuje pedagogy v záměrném vytváření vzdělávacích zkušeností, které jsou inkluzivní pro každého žáka.
- porozumět základním principům UDL.
- aplikovat principy UDL na součásti učebního plánu.
- používat pokyny, strategie a techniky pro uplatňování principů UDL ke zlepšení koncepce výuky, výuky a k podpoře vysoké úrovně zapojení a úspěchů všech žáků.
- aplikovat strategie UDL v praxi.
- prokázat a aplikovat znalosti postupů a přístupů UDL ve vzdělávání dospělých.
- plánovat výuku podle zásad UDL v praxi

Využití nových technologií pro podporu potřeb osob se zdravotním postižením

---

Cíle učení

- Univerzální design a nové technologie
- Asistenční potenciál nových technologií
- Zavádění nových technologií ve vzdělávání dospělých

Výsledky učení

Na konci tohoto modulu budou účastníci schopni

- pochopit souvislost mezi univerzálním designem a novými technologiemi.
- identifikovat nové technologie důležité pro pokročilé asistenční produkty a aplikace.
- porozumět úloze podpůrných technologií.
- popsat hlavní charakteristiky internetu věcí
- popsat hlavní charakteristiky umělé inteligence
- popsat hlavní charakteristiky 3D tisku
- popsat hlavní charakteristiky virtuální reality
- popsat hlavní charakteristiky rozšířené reality.
- popsat hlavní charakteristiky robotiky
- popsat hlavní charakteristiky rozhraní mozek - počítač.
- zjistit nové technologie, které lze využít ke zvýšení dostupnosti vzdělávání dospělých.
- rozpoznat asistenční potenciál internetu věcí
- rozpoznat asistenční potenciál umělé inteligence.
- rozpoznat asistenční potenciál 3D tisku
- rozpoznat asistenční potenciál virtuální reality
- rozpoznat asistenční potenciál rozšířené reality.
- rozpoznat asistenční potenciál robotiky
- pochopit, jak mohou nové technologie zvýšit inkluzivitu vzdělávání dospělých.
- identifikovat nové technologie relevantní pro vzdělávání dospělých.
- používat strategie pro využití nových technologií k zefektivnění výuky.
- využívat nové technologie k odstranění překážek ve výuce
- využívat nové technologie pro vytváření inkluzivního vzdělávacího prostředí
- využívat nové technologie k vytváření a realizaci inkluzivních vzdělávacích programů.